

Avatud juurdepääs ja avaandmed programmis „Horisont 2020“

Kuidas saab OpenAIRE kasulik olla?

Teabematerjal teadustöö
administraatoritele ja
projekti koordinaatoritele

„Horisont 2020“ avatud juurdepääsu mandaat

Euroopa Komisjon (EK) nõuab, et kõik projekti rahastatud eelretsenseeritud publikatsioonid programmis „Horisont 2020“ peavad olema avatud juurdepääsuga (Open Access – OA), st veebis vabalt kättesaadavad ilma kasutamisele kehtivate piiranguteta.

Avatud juurdepääsu neli lihtsat sammu

Esimene samm. Esitage artikkel vabalt valitud ajakirjale (piiranguid pole). Kirjastamiskulud (artikli töötlemiskulud) on abikõlblikud kulud, mis võidakse projekti perioodi jooksul tagasi maksta.

Teine samm. Laadige üles lõplik eelretsenseeritud käsikiri või kirjastaja PDF institutsionaalsesse või valdkonnapõhisesse repositooriumisse (või lehele zenodo.org, kui muid võimalusi pole) nii ruttu kui võimalik ja hiljemalt avaldamisel. Ainuüksi publikatsioonide nimestikku kandmisest projekti kodulehel ei piisa – need jäävad märkamatuks!

Kolmas samm. Kinnitage projekti rahastamine artikli metaandmetes, kaasates termineid [„Euroopa Liit (EL)“ ja „Horisont 2020“] või [„Euratom“ ja „Euratomy teadus- ja koolitusprogramm 2014–2018“]; tegevuse nimi, akronüüm ja toetuse number; avaldamiskuupäev ja vajadusel embargo perioodi pikkus ning püsiv identifikaator (nt objekti digitaalidentifikaator, Handle).

Neljas samm. Tagage üles laaditud publikatsioonile avatud juurdepääs. Kuuekuuline embargo on vastuvõetav (sotsiaal- ja humanitaarteaduste puhul 12-kuuline).

OpenAIRE: teenused teadusjuhtidele

Otsige oma projekti leheküljel www.openaire.eu.

Iga „Horisont 2020“ projekti jaoks on lehekülg, kus on teavet projekti kohta, sellega seotud publikatsioonid ja andmestikud ning statistikasektsioon.

OpenAIRE sisaldab **App Boxi**, mille abil saab teha projekti publikatsiooni nimekirja kõigest ühe klikiga. Kasutage seda töökaaslastele projektitulemustest teadaandmiseks või siduge see *dünaamiliselt* projekti leheküljega ja uuendage seda automaatselt.

Oma töö üleslaadimine OpenAIRE'i repositooriumitesse tagab automaatselt, et Te:

I. järgite „Horisont 2020“ teaduslike publikatsioonide avatud juurdepääsu mandaati;

II. hoiate kokku aega, sest võite oma projekti publikatsioonid EK osalejate portaali üles laadida ühe nupulevajutusega!

Ei leia või ei näe kõiki oma projekti publikatsioone OpenAIRE'is teatamise ajal?

See tähendab, et nad ei ole OpenAIRE'i repositooriumisse üles laaditud. Kasutage meie portaali teenuseid (Participate – Link Research Results), et leida oma publikatsioonid, mis on kas sisestatud ja mitte veel nähtavad või pole veel sisestatud. Me aitame paari lihtsa sammuga, kuid sel juhul peate garanteerima, et kõikidest „H2020“ reeglitest on kinni peetud!

EK teaduse avaandmete pilootprogramm

Teaduse avaandmete pilootprogramm

Kui Teie projekt kuulub teaduse avaandmete pilootprogrammi (uurige järele oma toetuslepingust), kehtivad Teile järgmised minimaalsed kriteeriumid:

- Kirjutage andmehaldusplaan. Kasutage olemasolevaid vahendeid, nt Digital Curation keskuse DMPonline'i (dmponline.dcc.ac.uk), kus on üleval „H2020“ mudelid.
- Laadige andmed repositooriumisse. Külastage ülemaailmset andmete repositooriumite registri lehekülge www.re3data.org. Kui Te ei leia ühtegi arhiivi, kasutage OpenAIRE'i/CERNi universaalset repositooriumi leheküljel www.zenodo.org.
- Tehke kindlaks, milliseid tööriistu on lähteandmete kasutamiseks vaja, et teadustöö tulemusi kinnitada (või tagage tööriistad ise).

OpenAIRE koostab ja säilitab nimekirja vahenditest, mis aitavad avaandmete pilootprogrammi tingimusi mõista ja rakendada.

Alustuseks võite alla laadida andmete pilootprogrammi teabematerjali: www.openaire.eu/factsheets/support/h2020, ning uurida abistavaid lehekülgi: www.openaire.eu/ordp/ordp/pilot.

Kas on võimalik programliga liituda? Leidke „H2020“ valdkonnad, mille projektid on pilootprogrammis automaatselt: www.openaire.eu/ordp/ordp/pilot. Teiste valdkondade projektid võivad liituda vabatahtlikult.

Kas on lubatud programmist loobuda? Projektid võivad pilootprogrammist loobuda mõjuval põhjusel ükskõik millises staadiumis. Lisateabe saamiseks külasta lehte www.openaire.eu/ordp/ordp/pilot.

OpenAIRE vastab Teie küsimustele

Mis on repositoorium?

Avatud juurdepääsuga repositoorium säilitab uurimistööde tulemuste digitaalsed kogud ja tagab nendele vaba juurdepääsu. Teadlased arhiveerivad oma publikatsioone tihti ise oma institutsionaalses repositooriumis või kindlale valdkonnale keskendunud repositooriumis (nt arXiv, Europe PubMed Central). Repositoorium võib Teile anda n-ö püsiva identifikaatori, mis võimaldab lihtsat avastamisvõimalust.

Miks on OpenAIRE'i repositooriumid erilised?

Me teeme kindlaks, et kõik hoiule antud dokumendid kasutavad nõuetele vastavat metaandmestikku, et nad on seotud rahastamisega (projektide IDd), ning et nad väljendavad nõuetekohaselt juurdepääsu õigusi (OA staatus). Vaadake lehekülge www.openaire.eu (Participate->Deposit) ja leidke repositoorium, mis aitab täita EK mandaatide nõudeid. Või kasutage OpenAIRE'i ja CERNi lehekülge www.zenodo.org, repositooriumit, mis on suunatud ELi projektidele ja projektide andmetele.

Kas kirjastajad lubavad iseseisvat artikli koopiote arhiveerimist repositooriumis?

Enamikul juhtudel küll. Enamik kirjastajaid (vt www.sherpa.ac.uk/romeo) lubavad artikli koopia repositooriumisse üles laadida, mõnikord piiratud juurdepääsu perioodiga (embargo). Kui kirjastaja rakendatud embargo periood on pikem kui kuus kuud (sotsiaal- ja humanitaarteaduste puhul 12 kuud), eeldab „Horisont 2020“, et autorid täidavad vaba juurdepääsu kohustuse, valides vaba juurdepääsuga kirjastuse. OpenAIRE võib anda nendes asjades nõu, eriti juhul, kui iseseisev arhiveerimine ei ole võimalik.

KKK-d: www.openaire.eu/support/faq

Teave OpenAIRE'i kohta

OpenAIRE'i taristut rahastab Euroopa Komisjon, kes toetab sellega komisjoni vaba juurde pääsu poliitikat ja reegleid.

Lisateabe ja kontaktandmete saamiseks vaadake veebilehte

www.openaire.eu

Muud lingid

EK juhised teaduslike väljaannete ja teadusandmete avatud juurdepääsu kohta projektis „Horisont 2020“:

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-pilot-guide_en.pdf

EK avatud juurdepääsu teabeleht:

https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/FactSheet_Open_Access.pdf